

8 травня 2014 року
№10 (21)

INSIDE UKRAINE

1. Державні рішення.....	3
1.1. Штучне розпалювання громадянського конфлікту в Одесі	3
1.2. Причина неефективності силовиків – корупція	4
1.3. Боротьба за Антикоруційне бюро.....	4
2. Економічна ситуація	6
2.1. Проблема подвійного оподаткування у банківській сфері.....	6
2.2. Загострення торгівельної війни з Росією	6
2.3. Ситуація на енергетичному ринку	7
3. Політична конкуренція	9
3.1. Новий Троїстий союз в українській політиці.....	9
3.2. Агресивна кампанія Юлії Тимошенко	10
3.3. Загрози для виборів з боку представників Партії регіонів.....	10

Міжнародний Центр Перспективних Досліджень (МЦПД) відновлює видання аналітичного вісника «Inside Ukraine», випуск якого було призупинено у вересні 2010 року.

Метою публікації є надання об'єктивної інформації про поточні політичні події в Україні та поглибленого аналізу головних тенденцій внутрішньополітичного життя в державі. Подібний аналіз допоможе розставити пріоритети у справі проведення реформ у різних сферах державної політики та оцінити якість державних рішень з точки зору їх впливу та послідовності. Окрему увагу приділяється оцінці політичної конкуренції в Україні та здатності ключових політичних гравців реагувати на виклики часу.

©2014 Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД)

У разі цитування обов'язкове посилання на МЦПД

Над випуском працювали:

Віра Нанівська, Ярослав Ковальчук, Олена Захарова, Володимир Притула, Василь Філіпчук, Василь Поворозник, Світлана Мізіна, Анатолій Октисюк, Олексій Оболенський, Світлана Судак

Цей матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду "Відродження". Думки та погляди, висловлені у матеріалах видання, можуть не співпадати з позицією Міжнародного фонду "Відродження"

1. Державні рішення

Боротьба з корупцією залишається ключем до вирішення внутрішніх проблем України. Саме корумпованість місцевих державних органів і правоохоронних органів стала сприятливим ґрунтом для успішного розвитку сепаратистських сценаріїв спочатку в Криму, а потім на Південному Сході. Саме на боротьбу з корупцією існує величезний запит в українському суспільстві, який об'єднує і україномовний Захід, і російськомовний Схід. Тому розробка ідеї ефективних антикорупційних механізмів та їх негайного використання в державному управлінні може стати основою для загальнонаціонального діалогу, який нівелює спроби Росії роздмухати громадянський конфлікт у країні.

1.1. Штучне розпалювання громадянського конфлікту в Одесі

На тлі активізації антитерористичної операції на Донбасі 2 травня була зроблена спроба перекинути вогнище сепаратизму на Південь – в Одесу. Хоча ідеї федералізації та сепаратизму не є популярними в місті, завдяки залученню проросійських активістів з інших регіонів України та з Придністров'я, а також сприянню місцевої міліції вдалося організувати провокацію, в результаті якої загинули 46 людей та поранено більше 200. Таким чином, відбулася штучна ескалація громадянського конфлікту в обласному центрі, який до цього відзначався своєю контрольованістю та стабільністю та водночас є ключем до всього Півдня України.

До подій 2 травня акції проросійських сил в Одесі маргіналізувалися – у них регулярно брали участь лише кілька десятків місцевих активістів. За тиждень до цього на місцевому рівні неодноразово повідомлялося, що на травневі свята готується хода проукраїнських сил, мобілізація агресивно налаштованих груп проросійських активістів і можливі провокації, які можуть вилитися у значну кількість жертв. Однак, силові органи не попередили кровопролиття.

На марш прихильників єдиної України напали кілька сотень добре озброєних бойовиків, у результаті чого вбито вісім проукраїнських активістів. Пізніше переважаючі сили прихильників єдиної України відтіснили проросійських активістів у Будинок профспілок, у якому розпочалася пожежа і де загинуло 36 людей. Ця трагічна картинка була масово розтиражована російськими мас-медіа та використана для роздмухування антиукраїнських настроїв у місті.

4 травня проросійські активісти штурмували міське управління МВС з вимогою звільнити затриманих прихильників федералізації. В результаті в.о. голови ГУ МВС в Одеській області Дмитро Фучеджі віддав розпорядження звільнити 67 осіб. Кваліфікувати дії головного міліціонера області має внутрішнє розслідування, оскільки міру запобіжного заходу повинен визначати суд, а звільнення затриманих під тиском натовпу ніяк не відповідає принципам верховенства права. До слова, саме Фучеджі, відповідальний за громадську безпеку в області, координував дії міліціонерів під час масових заворушень 2 травня, коли сепаратисти стріляли з-за спин українських силовиків, а деякі з міліціонерів мали такі ж самі пов'язки, як і проросійські активісти.

Події в Одесі – спроба перекинути вогнище сепаратизму на Південь

Місцева міліція не лише не попередила провокації, але і сприяла їм

При цьому Юлія Тимошенко заявила, що вини міліції у жертвах немає. Водночас вона не прокоментувала той факт, що керівник обласної міліції був призначений за партійною квотою «Батьківщини». За словами Юрія Луценка, навіть незважаючи на трагічні події 2 травня, зміна обласного керівництва МВС викликала супротив народного депутата від «Батьківщини» Олександра Дубового, який вважає Одеську область своєю вотчиною та бажає впливати на керівні призначення в регіоні.

Партійні призначення корумпують силові структури

1.2. Причина неефективності силовиків – корупція

Використання партійних квот при розподілі посад деструктивно впливає на ситуацію в Україні та по суті своїй є антидержавницькою практикою. Не може існувати партійної власності на силові та правоохоронні органи. Останні повинні захищати державні інтереси та безпеку громадян, а не бути маріонетками в руках партійних лідерів.

Не може існувати партійної власності на державні органи

Україна вже зараз змушена платити ціну за непроведення реформи правоохоронних органів. Інфляційні процеси існують не лише в економіці – відтермінування системних змін в державі також підвищує їх вартість: фінансову, соціальну, політичну, психологічну. Якщо раніше реформа юстиції була потрібна для відновлення довіри народу до влади, тепер її відсутність загрожує власне існуванню української держави. На даний момент Київ не може повноцінно використовувати місцеві силові структури як точку опори для стабілізації ситуації в регіонах, де активно діють проросійські сепаратисти.

Неефективність української міліції у боротьбі з терористами та криміногенною ситуацією на Сході не можна пояснити непрофесійністю силовиків. Причина криється в заангажованості останніх, що власне і є корупцією.

Неефективність міліції у боротьбі з терористами не можна пояснити непрофесійністю силовиків

Значна частина силовиків на Сході зобов'язана своїми призначеннями безпосередньо Віктору Януковичу та регулярно заохочується фінансово «Сім'єю», що пояснює їх бездіяльність на початкових етапах розгортання сепаратистського сценарію на Донбасі. Нові призначення не викорінюють корупції, оскільки силовики тепер стають залежними від партійного керівництва, яке їх призначило. Також ніхто не відміняв зв'язки рядових співробітників силових органів з регіональними елітами, що теж корумпує систему. Поєднання всіх цих факторів призводить до того, що правоохоронні органи не можуть ефективно протистояти серйозним викликам, які стоять перед українською державою сьогодні.

Реформа правоохоронних органів, відхід від практики партійних квот і боротьба з корупцією у рядах силовиків є проблемами, важливість яких визнають і на Заході, і на Сході України. Механізми реалізації змін у системі правоохоронних органів можуть стати основою для діалогу між двома частинами України, протистояння між якими всіляко намагаються роздмухати Росія та представники попередньої української влади.

Реформа юстиції та боротьба з корупцією як основа національного діалогу

1.3. Боротьба за Антикорупційне бюро

Ключовим державним органом, який координуватиме боротьбу з корупцією в Україні, мало стати Бюро антикорупційних розслідувань.

Хоча його керівника було призначено ще наприкінці лютого, самої інституції поки що не існує навіть на папері. Натомість розпочалася боротьба за визначення механізму його діяльності. Той факт, що у цій боротьбі партійні інтереси переважають над державними, кидає тінь сумніву на бажання влади створити ефективний орган, здатний якщо не викоринити, то принаймні зменшити масштаби корупції в державі.

Основними агентами впливу при підготовці законопроекту про Антикорупційне бюро, є група Віктора Чумака, депутата від УДАРу та голови парламентського комітету по боротьбі з корупцією, та група Сергія Пашинського та Тетяни Чорновол, які представляють «Батьківщину».

Проект Чумака розроблявся у співробітництві з громадськими організаціями. Він передбачає, що голова Антикорупційного бюро визначається на конкурсі. Конкурс проводиться комісією, до складу якої входить міністр юстиції, уповноважений з прав людини, генпрокурор, представник Президента, троє представників профільного комітету та чотири представника громадських організацій. Опоненти Чумака стверджують, що у короткостроковій перспективі Віктор Чумак, який є головою профільного парламентського комітету та пов'язаний з громадськими структурами, які займаються антикорупційними питаннями, отримає можливість впливати на обрання голови Антикорупційного бюро.

З іншого боку, у проекті представників «Батьківщини» голову Антикорупційного бюро призначає і звільняє РНБО, тобто Президент. Крім того, цей проект передбачає, що бюро займатиметься лише державними службовцями, тоді як «ударівський» варіант у сферу його діяльності включає і економічні злочини зі збитком більше 500 мінімальних зарплат.

ЗМІ повідомляють, що Тетяна Чорновол спочатку підтримувала розробку проекту Чумака. Однак, після того, як в проекті було прописано вимоги до керівника органу, які не дозволяють Чорновол зайняти цю посаду (юридична освіта та мінімальний вік кандидата – 35 років), вона відмовилася від співпраці.

Ще одним моментом критики стало те, що головою міжвідомчої робочої групи по питаннях антикорупційного законодавства та фактичним автором проекту Чорновол стала Олена Тищенко, яка в Росії була фігурантом справи по відмиванню кількох мільярдів доларів. Тим не менше, голова Антикорупційного бюро назвала критику Тищенко спланованою інформаційною «зачисткою», організованою олігархами проти борців з корупцією.

На даний момент у Верховній Раді знаходиться чотири законопроекти про Антикорупційне бюро. Міжпартійна боротьба УДАРу та «Батьківщини» у цьому питанні призводить до того, що його розгляд буде відкладено на невизначений час. Прописування законопроектів під свої потреби є неприпустимим і може трактуватися як ще один прояв політичної корупції.

При створенні Бюро по боротьбі з корупцією партійні інтереси переважають над державними

Розробкою законодавства по боротьбі з корупцією керує людина, яку звинувачували у відмиванні грошей

2. Економічна ситуація

Корупція, дестабілізація ситуації на Сході та погіршення відносин з Росією негативно впливають на економіку України. При цьому населення більше турбують економічні, а не політичні проблеми. Для покращення ситуації в економіці необхідні системні реформи, які першочергово мають стосуватися банківської системи та енергетичного сектору.

2.1. Проблема подвійного оподаткування у банківській сфері

З початку 2014 року банківська система знаходиться у досить непростому становищі, що обумовлено загальною економічною кризою, тенденціями на валютному ринку та негативними очікуваннями споживачів, які призвели до суттєвого відтоку депозитів.

Чинне законодавство, що врегульовує діяльність банків, потребує удосконалення та адаптації до актуальних проблем, що виникають у роботі банківського сектору. Однією з таких проблем є особливості адміністрування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні операцій купівлі іноземної валюти. Сьогодні виникає ситуація, коли уповноважені банки змушені платити збір з усіх операцій купівлі валюти – як зі своїх власних, так і з таких, які здійснюються за дорученням клієнтів. У результаті, збір фактично має платитися двічі – банком та клієнтом.

У такій ситуації банки будуть вимушені перекладати пов'язані з цим витрати на своїх клієнтів, що призводить до зменшення кількості операцій та зниження загальної ефективності валютного ринку.

З метою уникнення подвійного оподаткування доцільно внести зміни до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» і виключити уповноважені банки з переліку платників збору з операцій купівлі іноземної валюти.

2.2. Загострення торгівельної війни з Росією

Росія продовжує активно використовувати адміністративні методи для обмеження імпорту української продукції. Мова йде не тільки про недопущення продукції на російський ринок, але й про блокування транзиту продукції до інших країн.

Результатом торгової війни може стати скорочення експорту в Росію на 35-40%. Враховуючи, що в минулому році обсяг імпорту в Росію склав трохи більше 15 млрд. доларів, то втрати української сторони можуть сягнути 5-6 млрд. доларів. При цьому українським виробникам не вдасться в короткі терміни переорієнтуватися на інші ринки. Одна з причин – специфіка продукції, що постачається на російський ринок. У першу чергу постраждають виробники машинобудівельної продукції, металургійна та хімічна галузі та підприємства, які працюють у військово-промисловому комплексі.

У той же час митне «вікно» в Європу не зможе перекрити втрати, пов'язані з втратою російських ринків. Крім того, наявність даних пільг не свідчить про автоматичне відкриття доступу до європейського ринку для вітчизняного виробника. Низка підприємств може стикнутися з проблемою сертифікації продукції. Відтак отримати

Пенсійний збір при операціях купівлі іноземної валюти платиться двічі

Росія блокує транзит української продукції до інших країн

Митне «вікно» в Європу не компенсує втрати російського ринку

вигоду від скасування мита в першу чергу зможуть висококонкурентні підприємства, з ефективним менеджментом та продуманою маркетинговою політикою.

У таких умовах важливо проводити переговори з російською стороною з метою збереження ринків збуту, навіть враховуючи на ті складні відносини, що склалися між Росією та Україною на даний момент.

2.3. Ситуація на енергетичному ринку

Події в Україні та напружені стосунки НАК «Нафтогаз України» з «Газпромом» змушують країни Європейського Союзу також переглядати ціни закупівлі російського газу для держав ЄС та забезпечення надійних газових поставок задля енергобезпеки країн.

Під час зустрічі у Варшаві 2 травня цього року Росія, Україна і ЄС не змогли домовитися з газових питань, тому у травні очікується провести ще два раунди переговорів. Згідно з домовленостями планується використати літні місяці для наповнення газових сховищ України необхідними обсягами газу для зими. Важливим меседжем є те, що Єврокомісія планує фінансово підтримати НАК «Нафтогаз України» для того, щоб була можливість закачати достатню кількість газу в українські сховища. Сторони домовилися гарантувати газові поставки до Євросоюзу до кінця травня, поки триватимуть переговори, щоб не загострювати ситуацію в газовому секторі.

Особливо важливим для України є також той факт, що Єврокомісія підтримує запровадження єдиної ціни закупівлі російського газу для держав ЄС, оскільки на даний час країни Євросоюзу купують російський газ за різними цінами. Тому Україна може сподіватися на те, що Єврокомісія підтримає і позицію України відносно конкурентної ціни російського газу, особливо в нинішніх умовах.

Безсумнівним досягненням в енергетичній сфері стало те, що «Нафтогаз України» перейшов на систему відображення даних AGSI+ за стандартами асоціації Європейських операторів підземних газових сховищ (GSE). Україна першою з країн, які не є членами ЄС, приєдналася до цієї системи. Починаючи з цього тижня, інформація про наявні обсяги природного газу в українських підземних газових сховищах (ПГС), загальна потужність яких складає 32 млрд. куб. м, буде щотижня надаватися конкретно по кожному газосховищу.

Це забезпечить прозорість державної компанії та інтеграцію до європейського газового ринку. Також «Нафтогаз» зможе пропонувати ЄС використовувати потужності українських ПСГ. Для найбільш ефективного впровадження таких рішень дуже важливим є налагодження реверсних поставок природного газу по одній з недозавантажених труб на кордоні України і Словаччини (так званий «великий реверс»).

Прозоре відображення даних по ПСГ є важливою складовою енергетичної безпеки Європи. AGSI+ в онлайн-режимі забезпечує висвітлення щоденних даних по європейським ПСГ сумарним об'ємом близько 79 млрд. куб. м, що складає 82% технічних можливостей ПСГ ЄС. Крім НАК «Нафтогазу», інформацію щодо обсягів природного газу надає 31 оператор ПСГ з 15 країн-членів ЄС.

Одним із шляхів зміцнення енергетичної безпеки держави є

ЄС може переглянути ціни закупівлі російського газу

Єврокомісія може підтримати позицію України у переговорах з Росією

Приєднання «Нафтогазу» до системи AGSI+ дозволить ЄС використати потужності українських ПСГ

нарощення власного видобутку газу, нафти та газового конденсату. Ця теза звучить із року в рік з вуст чиновників усіх рангів, але на практиці ці ж самі чиновники створюють велику кількість перешкод для її реалізації. Якщо нова влада не приділить особливу увагу цій вкрай важливій справі, зміцнення та нарощення ресурсної бази залишаться на папері, а країна – без власного газу.

У січні-березні 2014 року Україна скоротила споживання газу порівняно з аналогічним періодом 2013 року на 11,2% - до 18,404 млрд. кубометрів. При цьому тільки в березні 2014 року споживання газу скоротилося в порівнянні з березнем 2013 року на 29,6% - до 4,777 млрд. кубометрів. Видобуток газу в Україні, без обліку «Чорноморнафтогазу», за три місяці 2014 року склав 4,882 млрд. куб. м, що на 2% більше показника за аналогічний період 2013 року.

Лише системні та послідовні кроки на газовому ринку дозволять зміцнити енергетичну безпеку держави. Уряд України, зокрема Міністерство енергетики та вугільної промисловості, мають забезпечити актуалізацію положень Енергетичної стратегії України та виконання міжнародних зобов'язань України в галузі енергетики.

***Лише системні
кроки Уряду
дозволять
зміцнити
енергетичну
безпеку України***

3. Політична конкуренція

Президентська передвиборча кампанія виходить на фінішну пряму. Як лідеру соціологічних опитувань, Петру Порошенку необхідно докласти максимум зусиль, щоб вибори все ж відбулися, особливо на Донбасі. На даний момент основними загрозами залишається неможливість провести вибори у захоплених терористами містах, неповна укомплектованість дільничних виборчих комісій та добровільне зняття з виборів кандидатів, які асоціюються з українським Сходом.

3.1. Новий Троїстий союз в українській політиці

Петро Порошенко продовжує лідирувати в президентських перегонах, набираючи третину голосів виборців. Крім Віталія Кличка, до його VIP-агітаторів нещодавно додався і Юрій Луценко. Вважається, що останній може очолити партійний список «Солідарності» на наступних парламентських виборах.

На сьогодні ця партія є формальним утворенням, не підкріпленим ні командою, ні мережею регіональних осередків. Однак, потенційна перемога Порошенка на виборах Президента зможе укріпити його і так значну фінансову базу та підтягнути в команду як досвідчених політиків, так і нові обличчя.

Передбачається, що позачергові парламентські вибори відбудуться восени. За цей період Петро Порошенко не встигне розгубити свій рейтинг і без додаткових зусиль може претендувати на мінімум 10-15 відсотків місць в парламенті.

Альянс Порошенка, Кличка та Луценка сприймається більш органічно, ніж минулорічна опозиційна трійка Кличка, Яценюка та Тягнибока. Майбутні ролі основних фігурантів заздалегідь розподілені: Петро Порошенко – Президент, Віталій Кличко – мер Києва, Юрій Луценко – голова парламентської фракції.

Подібний сценарій несе низку серйозних викликів передусім для Віталія Кличка. Вважається, що у разі обрання столичним градоначальником він по суті займатиметься питаннями життєдіяльності міста та матиме лише опосередкований вплив на загальнодержавні політичні процеси. Однак, загрози водночас відкривають і вікно можливостей.

Завданням Віталія Кличка є перетворити проблеми «труб і тарифів» на проблеми нової якості державної політики. Київ є одним з найбільших осередків бізнесу в Україні, а тому позитивні зміни в сторону демократизації та запровадження прозорих ринкових механізмів будуть охоче підтримані. Рішучі реформи в Києві в такому разі перетворять його на головного лідера громадської думки. Подібний сценарій вже було реалізовано мером Львова Андрієм Садовим і це при тому, що масштаби Львова набагато менші, ніж Києва.

Для Кличка важливо зберегти власну партію, яка, співпрацюючи з партійним проектом Порошенка, все ж залишатиметься окремою політичною силою. Зробити це буде все важче і важче, оскільки в умовах відсутності власної команди партія Порошенка, як губка, вбиратиме яскравих особистостей. Найшвидше та найефективніше рекрутинг відбуватиметься саме з-поміж рядів союзників, які, до того

До VIP-агітаторів Порошенка доєднався Юрій Луценко

Успішне проведення реформ на рівні столиці перетворить Віталія Кличка на лідера громадської думки

ж, поділяють ідентичні ідеологічні позиції та мають схожий електорат.

Перед Віталієм Кличком стоїть завдання, яке у свій час успішно реалізувала Юлія Тимошенко. Незважаючи на коаліцію з «Нашою Україною» та беззаперечну підтримку Віктора Ющенка напередодні президентських виборів 2004 року, Тимошенко розвивала «Батьківщину» як свій власний проект і змогла капіталізувати його на парламентських виборах 2006 року. Нагадаємо, що тоді «Батьківщина» отримала 22,3%, а «Наша Україна» - лише 14 відсотків.

3.2. Агресивна кампанія Юлії Тимошенко

Юлія Тимошенко буде свою передвиборчу кампанію на негативі. Зрозумівши, що її підтримка не зростає, вона сфокусувалася виключно на агресивній критиці свого головного конкурента – Петра Порошенка.

Наріжним каменем цієї критики залишається змалювання політика як представника олігархату. Журналісти Мустафа Найєм та Сергій Лещенко стверджують, що Тимошенко навіть пішла на переговори зі своїми заклятими ворогами – газовою групою Дмитра Фірташа, щоб отримати козири проти Порошенка. Однією з умов звільнення під заставу экс-керівника «Нафтогазу» Євгена Бакуліна нібито була публічна заява Дмитра Фірташа про переговори у Відні з Петром Порошенком щодо його підтримки на виборах.

Всіляко намагаючись забезпечити собі перемогу вже у першому турі, Петро Порошенко навіть запропонував Юлії Тимошенко крісло Прем'єр-міністра. Лідерка «Батьківщини» відмовилася від пропозиції, незважаючи на те, що за нинішньої Конституції очільник Уряду має набагато ширші повноваження, ніж Президент. Тимошенко категорично заявила, що є два політики, з якими вона ніколи не об'єднається – Михайло Добкін і Петро Порошенко.

Багато питань викликає також ідея створення Руху опору на чолі з Юлією Тимошенко. Її політична сила і так контролює призначення силовиків і може безпосередньо впливати на їхні рішення. Ефективність військової організації полягає у чіткій ієрархії та беззастережній підпорядкованості підрозділів центру. Наявність паралельних штабів опору негативно впливає на обороноздатність країни та сприймається як передвиборчий хід, а не конструктивне рішення.

Юлії Тимошенко закидають, що вона надто довго була ізольована від політичних процесів у країні та їй важко повернути колишній рівень електоральної підтримки. Вона не відчуває, наскільки глибоко змінили свідомість українців трагічні події зими 2013-2014 року. Зокрема, про це свідчить її заява, що у разі поразки на виборах їй доведеться організувати третю революцію. При цьому вона забуває, що основною ціллю Революції гідності була не підтримка конкретних політиків, а прагнення народу відновити справедливість та верховенство права, а також забезпечити свої громадянські права та свободи.

3.3. Загрози для виборів з боку представників Партії регіонів

Масове зняття з президентських виборів кандидатів, які традиційно асоціюються зі Східною Україною, вплине на визнання

Для Кличка важливо зберегти ідентичність свого політичного проекту

Тимошенко буде кампанію на ідеї боротьби з олігархами

Тимошенко категорично відмовляється від альянсу з Порошенком

Тимошенко забуває, що Євромайдан піднявся не за політиків, а за бажання змінити систему

мешканцями цих регіонів їх результатів та загальну легітимність нової влади.

Поки що лише Наталія Королевська та Олег Царьов відмовилися брати участь у президентських перегонах. Заяви знятися з виборів висловлював також Михайло Добкін, який є офіційним кандидатом від Партії регіонів. При подальшому розвитку подібна тенденція гратиме на руку Росії, яка і так докладає максимум зусиль, щоб зірвати президентські вибори в Україні.

З колишніх представників Партії регіонів найбільшою підтримкою користується Сергій Тігіпко. Його амбіційність та бажання розвивати власний політичний проект є запорукою того, що у виборах він участь все-таки прийматиме.

У той же час такі вихідці з Партії регіонів як Валерій Коновалюк чи Юрій Бойко недостатньо активно долучаються до формування дільничних виборчих комісій. Низький ступінь укомплектованості ДВК є ще одною загрозою для проведення виборів. Наприклад, за даними мережі «Опора» лише в Хмельницькій області дефіцит членів ДВК складає близько 2000 осіб, в Миколаївській – 952, а в Кіровоградській області – 700. Ще гірша ситуація у населених пунктах Луганської та Донецької областей, які перебувають під контролем сепаратистів.

Причиною неукомплектованості ДВК є те, що не всі кандидати в Президенти України підготували подання і використовують свої квоти щодо членів цих комісій. Відсутність кворумів у недоукомплектованих дільничних виборчих комісіях може призвести до зриву виборів. Влада частково відреагувала на цю загрозу та зменшила мінімальну кількість членів ДВК з 12 до 9 осіб.

Зняття з виборів проросійських кандидатів грає на руку Росії

Неповний склад ДВК технологічно загрожує проведенню виборів